

V petih dneh 110 prošelj!

Mirovska destilacija DANA je pred kratkim razpisala devet prostih delovnih mest, za katera pa je v petih dneh prišlo 110 prošelj. Gre pri tem samo za dober glas, ki seže v deveto vas? Verjetno gre bolj za primer, kako pri nas primanjkuje delovnih mest, hkrati pa je to opozorilo, da bo pri vprašanju nezaposlenosti treba čimprej priti dlje od ugotovitev.

DANES:

- Obrtniki se bojijo šušnarjev str. 4
- Celotni odbor odstopil str. 4
- Za liter vina invalidnine str. 6
- Rekord zaradi medveda str. 12
- Škocjanu prva nagrada str. 18
- »Zdej ga bom ubila« str. 23

Ob navzočnosti podpredsednika republiškega izvršnega sveta dr. Franca Hočevarja, generalnega direktorja tovarne zdravil KRKA mr. ph. Borisa Andrijičiča in sodelavcev je predsednik občinske skupščine Novo mesto Franci Kuhar s pritiškom na gumb pognal v obratovanje oddelek za proizvodnjo antibiotikov.

Včeraj je bil odprt nov motel

V ponedeljek, 30. oktobra, je občinska komisija izvedla tehnični pregled novozgrajenega Putnikovega motela pri bencinski črpalki v Trebnjem. Včeraj dopoldne je bil novi motel slovesno odprt in izročen svojemu namenu.

Razstava o revoluciji

V ponedeljek, 6. novembra ob 18. uri, bodo v Dolenjskem muzeju v Novem mestu odprli razstavo »Oktohrska revolucija in njeni odmevi«. Prikazali bodo blizu 100 fotografij, fotokopij in dokumentov o veliki proletarski revoluciji v Rusiji, katere 50-letnico praznujemo letos. Razstava bo odprta do sredine decembra. Priporočljivo so skupinski obiski, ki pa naj bi jih prej najavili. Dolenjski muzej je pripravil in organiziral v večjih krajih v občini in velikih podjetjih tudi potujočo razstavo izbora teh dokumentov.

„KRKA“ - presenečenje leta!

Podpredsednik izvršnega sveta SR Slovenije tovariš dr. France Hočevar je v nedeljo na slavnostnem kosilu v restavraciji hotela Grad Otočec po otvoritvi novih prostorov tovarne zdravil KRKA zbranim predstavnikom občinske skupščine, organizacij in delovnega kolektiva nazdravil takole:

»Ob tem pomembnem prazniku prisrčno čestitam vsem Novomeščanom, vsem, ki ste tu zbrani in vsem drugim! Čestitam tudi služnemu direktorju vaše tovarne magistru Borisu Andrijičiču, tovarišici Marti Slaparjevi kot vsem drugim sodelavcem ter vodstvu tovarne KRKA. Iz malih in skromnih razmer, tako rekoč iz nič se je razvijal in zrastle ta objekti. Razvijali ste ga z lastnimi silami, z lastnimi sredstvi, mimo plana in kljub raznim težavam,

pri čemer ste morali urediti različne probleme. Ko pa obudimo spomin na prehojeno pot, lahko ugotovimo: KRKA je danes podjetje,

ki je organsko in zdravno raslo. Ta kolektiv je primer, ki nas znova uči, da je

(Nadaljevanje na 18. str.)

Zdravnikov ni bilo v službo

V soboto, 20. oktobra, se je kmalu zjutraj po Ormožju razvedelo, da v zdravstvenem domu ni zdravnikov in da ordinacije ne delajo. Izmed petih zdravnikov je bil v ordinaciji samo eden. Ostali zdravniki so dežurrali samo za nujne primere in čakali pozivov doma, v ambulanti pa jih ni bilo. Ljudje so z ogorčenjem sprejeli to vest in ne glede na varoke, ki so privedli do tega, obsodili zdravnike zaradi takega ravnanja. V ponedeljek, 30. oktobra, se je sestala delovna skupnost zdravstvenega doma, ki je na sestanku so-

glasno sprejela sklep o odstranitvi pomočnika upravnika Vladimirja Seničarja z dela do poteka odgovornega roka, ker je po mnenju delovne skupnosti ta ustvaril tako napete odnose, da je normalno delo onemogočeno.

TE Brestanica samo s pol moči

V termoelektrarni Brestanica je v okviru eden od obeh generatorjev z zmogljivostjo 12,5 megawatov. Okvara je nastala zaradi stika generatorskega navitja z ohišjem stroja. Poškodbo bodo odpravili s pomočjo strokovnjakov tovarne »Bade Končar«, ki je generatorje izdelala. Zaradi sedanjega kritičnega stanja z električno energijo po vsej državi je ta izpad še bolj občuten. Računajo, da bodo okvaro odstranili do 13. novembra.

Zažgal je svoj skedenj

V ponedeljek, 23. oktobra zjutraj, se je Jože Pirman iz vasi Klinje napil in potem grozil sosedom in ženi ter de-

OKTOBRSKA REVOLUCIJA

Z zmago oktobrske socialistične revolucije so se začele spreminjati v stvarnost stoletne težnje človeka in plemenite ideje o osvoboditvi delavskega razreda in drugih izkoriščanih in zatiranih družbenih slojev. V tem ko je nauk Marxa in Engelsa, ki je odkrival zakonitosti družbenega razvoja, opozoril na pota nastajanja novih naprednih družbenih odnosov, je veliki oktober prižgal revolucionarnega duha v srcih sto milijonov delovnih ljudi po vsem svetu in jih navdal z zavestjo o njihovem velikem boju za novi svet. Zato je oktobrska revolucija, ta veličastni preobrat v življenju človeštva, bila in ostala trden temelj sodobne človeške zgodovine. Zato so dosežke oktobra, to veliko delo ruskih delavcev in kmetov, z radostjo sprejele delovne množice vsega sveta.

Oktohrska socialistična revolucija in zmaga njenih idej in obstoj prve dežele socializma Sovjetske zveze so vsestransko in nenehoma vplivali na sodobno zgodovino narodov Jugoslavije.

Josip Broz — Tito
(Iz članka »Oktohrska revolucija in narodi Jugoslavije«)

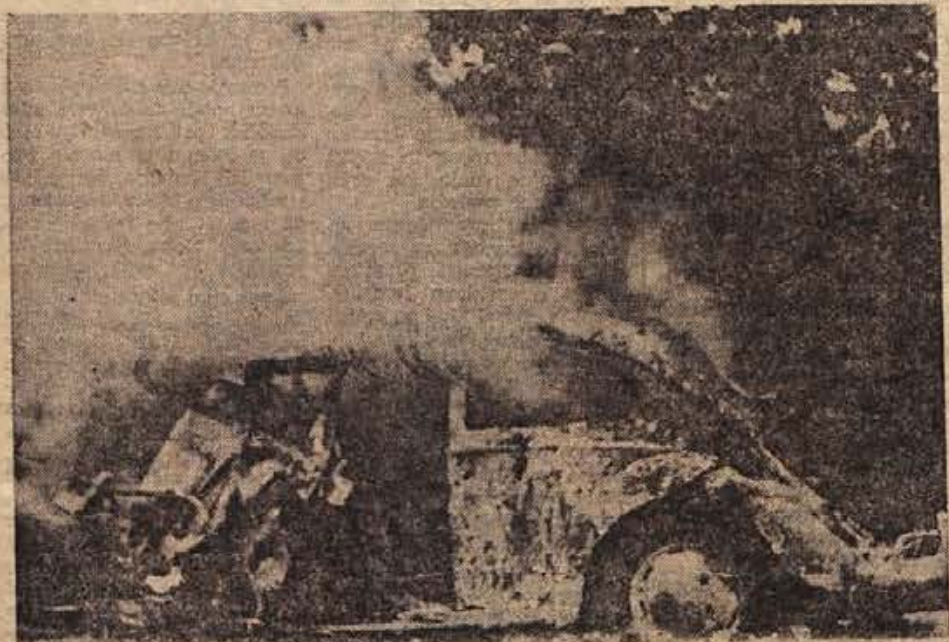
Peter, Anica in Pavle, trojčki iz Segonj, so julija dopolnili tretje leto starosti. Hodijo že na njivo in se pokroviteljsko vedejo do svoje leto dni mlajše sestrice Angelece. Kako živijo pri Korenetovih zdaj, berite na 6. strani!

lal razno škodo. Nato je odšel v domači skedenj in ga zažgal. Vaščanom ni pustil, da bi ogenj pogasili. Odganjal jih je s sekuro in vilami ter govoril, da bo zažgal še najmanj 13 hiš. Vaščani so ga potem le ukrotili in mu zvezali roke, vendar jim je pobegnul v gozd, kjer so ga kasneje našli miloniki. Skedenj je pogorel do tal. Škoda je okoli 10.000 N din. Pirman je v priporu.

OD 2. DO 12. NOV.

Padavine okrog 5. in od 10. do 12. novembra. — Okrog 12. novembra sneg deloma do nižin. V ostalem suho oz. lepo vreme s pogosto jutranjo slano. Dr. V. M.

ZIVA STA ZGORELA! Čeprav so domačini in potniki iz vozil, ki so bila v trenutku nesreče blizu, takoj priskočili na pomoč, niso mogli pomagati ponesrečenima Petru Rovanu (38) in Alojzu Banovščku (38) z Jesenic v volkswagnu, ki se je v torek zjutraj vžgal na avtomobilski cesti pri Jezeru, potem ko je silovito trčil z italijanskim fiatom 1300. Vzroke nesreče še raziskujejo. (Foto: M. Vesel) — Na praznik mrtvih, v torek popoldne in v sredo, sta se na našem področju pripetili samo dve manjši prometni nesreči.

Gnusen zločin pri Beli cerkvi

Priprti Alojz Lenart trdi, da je bil k dejanju nagovorjen

V četrtek, 26. oktobra okoli 9. ure, je 27-letni Alojz Lenart iz Tomažje vasi, tapetniški delavec brez zaposlitve, z nožem dvakrat zabolil 30-letno Franciško Jenič, roj. Hočevar, z Vinjega vrha nad Belo cerkvijo in jo smrtno poškodoval, razen tega pa je poskušal umoriti tudi njeno sedemdesetno hčerko. To popoldne je prišel Lenart do njive pri Hočevarje-

njena mati, pri sobi pa sta imeli tudi sedem mesecov staro hčerko. Lenart je od žensk zahteval 15.000 Sdin, ki naj bi mu jih bil dolžan mož Jeničev. V prepričju je hotel Lenart doseči Hočevarjevo, (Nadaljevanje na 23. str.)

VOJNA VIHRA NAD KORDUNOM IN BELO KRAJINO

Dan pred odločilnim spopadom med branilci na napadalci je bila cesta od Črnomlja do Vinice že prazna, le vojaški džipi in kamioni so vozili v obe smeri. Naša kolona, osebni avtomobil fiat 1300, vojaški džip in fičko, je neovirano prišla do Vinice, med potjo pa smo po vseh travnikih in poljih pa tudi ob cesti videli vojake v čeladah, kako so kopali zemljo. Polagali so minska polja.

PRIPREVE NA SPOPAD

Na poti iz Vinice čez Bosiljevo in Lešče proti reki Dobri, nas je nekaj časa po zraku nízko nad nami spremljal helikopter.

Ustavili smo se ob mostu čez Dobro na Hrvaškem. Vsa novinarska ekipa je z velikim zanimanjem ogledovala, kako so inženirske enote JLA postavljale čez precej široko reko montažni most.

Nazaj grede smo pri Dragatušu iskali vojaško bolnišnico, za katero smo približno vedeli, kje je, toda nismo je našli — tako dobro je bila skrita.

Nekaj podobnega smo doživeli se malo naprej, blizu Kanižarice. Ustavili smo se na položaju, kjer so nam povedali, da imajo najodobnejši top, ki ne more zgrešiti cilja niti podnevi, niti ponoči. Dovolili so nam,

Šest »atomskih gob« nad čistim oktobrskim nebom Bele krajine in Korduna, forsiranje vodnih zaprek med premikom, dvoboj oklopnih enot, padalski desanti s podporo partizanskih enot, bojno streljanje z raketami in »napalm« bombami, so samo nekatere podrobnosti s skupnih vaj zagrebške armadne oblasti, v katerih so sodelovale vse enote suhozemne vojske in jugoslovansko vojno letalstvo.

Te skupne vaje, ki so opazovalce navdušile z najmodernejšo tehniko in orožjem, so bile pred dnevi izpeljane v pogojih, podobnih pravi vojni z uporabo nuklearnega orožja na obeh straneh.

ter s sodniki in domača bojna letala so se srečevali pod nebom, po tleh pa je bil vsaj na prvi pogled, sploh pravcati Babilon. Vendar samo na prvi pogled! Tanki, samohodni topovi, oklopna transportna vozila, kamioni, džipi in motorji so se komaj

ki so morda vojaške vaje jemali bolj za terensko igro kot za resno preizkušnjo, je ta trenutek stisnilo pri srcu. Kakšna je smrt pod tako gobo (belokranjske so bile seveda samo marikranje!), menda ni treba pisati!

Sodniki so nato ocenili, da je prva atomska eksplozija uničila polovico branilčeve žive sile, druga je razdejala dve rampi za lansiranje raket, tretja pa je imela dokaj manjši učinek, ker je branilec čez noč spremeni položaj.

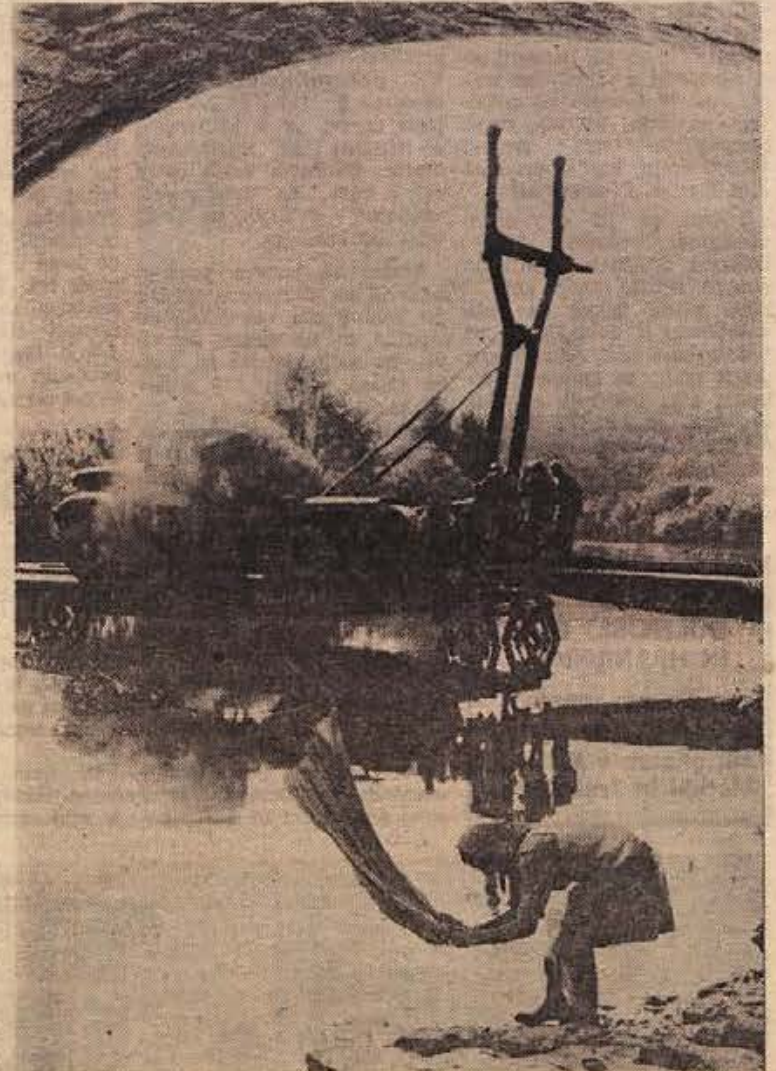
V jeku najhujše bitke je tudi branilec uporabil nuklearno orožje. Se ena strahovita eksplozija je stresla celo tiste, ki so bili skriti v varnih opazovalnicah. Tako nato je branilec prešel v protinapad.

NEKAJ ZA KRAJEVNE SKUPNOSTI: MOST V MANJ KOT ENI URI!

Medtem je neka pontonerska enota postavila v manj kot eni uri čez Kolpo most, ki lahko zdrži tudi najtežja vozila! Tehnika, s katero razpolaga ta enota, je res do skrajnosti izpopolnjena: do reke so prihajala velika vozila z deli mostu in jih povezovala med seboj kot ogrlice. Vse naprave pa so upravljali samo štirje vojaki! Cena mostu: za krajevne skupnosti previsoka...

Proti poldnevu je naša kolona krenila proti severu. Ko smo se peljali čez »ognjeno črto«, tam kjer sta se stikali fronti nasprotnikov, je bilo sicer ta čas mirno, vendar so mrzlične priprave na obeh straneh obetale ponoven spopad. Samo dvesto ali tristo metrov je bilo smrtelega pasusa med najbolj izpostavljenimi nasprotniki. Tu vmes smo videli ekipe sodnikov z belimi oznakami.

V zaledju branilcev so nam poka-

Inženirci postavljajo pontonski most (Foto: Busić, DELO)

Otroci in vojaki najprej najdejo skupni jezik (Foto: Busić, DELO)

da ga fotografiramo, toda topa ni bilo nikjer videti. Malo za šalo, malo zares nam je oficir svetoval, naj se ozremo okoli in naj ga poiščemo. Vendar topa še vedno nismo videli. Šele ko smo že stali na cesti, smo zagledali med vejami topovsko cev. Vse ostali del velikega topa je bil z vojaški skrivni del maskirno mrežo, v kateri so bile zataknjene veje, kot da bi tam raslo grmovje...

Vse je bilo pripravljeno za veliko bitko!

ZATRESLA SE JE ZEMLJA

Naslednje jutro je jesen prinesla nad fronto jasen, sončen dan. Niti najbolj pridni poljedelci, ki vstajajo že s prvim svitom, tokrat niso mogli prehiteti vojakov. Obsežno področje spopada je še v temi drhtelo od tankovskih in težkih avtomobilskih motorjev.

Megla iznad mejne reke Kolpe se je dvignila že kmalu po sedmi uri, vendar le za kratek čas. Ko je postajalo grmenje topov vse močnejše in prasketanje pušk vse gostejše, je nad dolino pri Vinici spet legla bela tančica. Tokrat umetna, iz dimnih skatell! Napadalec, ki bi sicer ostal na svetlikajoči se gladini reke doma la nezakrit, se je skrivil za plaščem umetne megle. Navzlic temu, da so nas o poteku operacij sprotili obveščali in da smo imeli s strmega pobočja vsaj proti Vinici in Ziljam lep razgled, je bilo o vsem dogajanju težko imeti pravo predstavo.

Srebrna reakcijska letala, helikop-

ogibali drug drugemu na viniškem križišču. Vsak pa je imel svojo točno določeno nalogo in vojaški policisti — prometniki so hladnokrvno usmerjali tako tanke in džipe, kot voziček s pesi, ki je slučajno zašel v kolono bojnih pošasti.

Medtem pa so se nekaj sto metrov nižje, na obali Kolpe, odvijali najdramatičnejši trenutki bitke. Ešalon težkih tankov T 55 so je v silnem jurišu od vasi Bošanci zagnali naravnost v deročo reko. Curki razpenjene vode so brizgali med dimom in izstrelki na vse strani. Bili smo naravnost zaprepani nad borbeno sposobnostjo teh tankov, ki so meni nič tebi nič pregazili reko še preden so inženirci lahko postavili pontonski most. Tam, kjer je bila voda bolj globoka, so iznad gladine namesto tankov kucali samo periskopi, kot pri podmornicah. Vsej moderni tehniki navzlic pa mora imeti posadka takega tanka tudi doberšen kos — junaškega srca! Ker predstavljajte si trenutke v železni kletki na dnu Kolpe!

POZOR! ATOMSKA SMRT!

Nenadoma nam je oficir za zvezo sporočil, da je napadalec sklenil za še bolj učinkovit proboj uporabiti nuklearne projekte. Ni še dokončal stavka, ko se je zemlja pod nami stresla od treh silnih detonacij. Med polji in gozdovi proti severu so zrasle tri grozeče atomske gobe. Vse,

zali vodenje protitankovskih raket, ki lahko uničijo vsako samohodno oklopno vozilo ne glede na debelino oklepa. Navadni vojaki, tako imenovani kadrovi, so tu samo pomagali, saj mora »raketaš« vedeti toliko o balistiki, da se tega med služenjem kadrovskega roka ne bi mogel naučiti. Podpolkovnik Josip Gregorič, ki nam je po zvočnikih razlagal te rakete, ni mogel skriti ponosa, ko je povedal, da so njegovi fantje po toliko vse matematične izračune. Računi namreč pravijo, da sta potrebni povprečno dve raketi za uničenje enega sovražnikovega tanka, njegovi »raketaši« pa so zmanjšali razmerje na 1:1!

Na neki njivi z deteljo smo videli tudi kopalca rogov, ogromnega predpotopnega krita, ki lahko nadomesti tisoče rok. Rov, dovolj globok in udoben, ki je ostajal za njim, je imel tako ravne in gladke stene, kot bi ga kopal v sir, ne pa v rumeno belokranjsko ilovico.

Vrnili smo se v Črnomelj, ki je bil te dni pravo vojaško mesto. Ljudje so razumeli potrebe vojske in ni-

so godrnjali nad zaporami cest in omrtvičenim avtobusnim in drugim cestnim prometom.

VAJE SO USPELE

V 48 urah neprestanih spopadov so vojaki prikazali celokupno znanje, pridobljeno v kasarni. Vse je teklo kot ura. Boje so prekinjali samo za trenutke, da bi sodniki, nevtalci, opravili svoje delo. Toda tudi takrat ni bilo popolnega zatišja.

Poročevalce je mimo tehnike in modernega orožja najbolj zanimala partizanska brigada, ki je sodelovala z napadalci. V tej partizanski enoti je bil samo en aktiven oficir. Vendar so se rezervisti obnašali kot pravi partizani. Čez noč so nepredvideno menjali položaje, bili so mojstri za posebne naloge, kar pa ni čudno glede na tradicijo partizanskega vojskovanja prav tu, v uporniški Beli krajini. Štab te enote smo našli neko noč v zapuščenih vaški hiši, ko je pri petrolejki pripravljval načrt napada.

Jugoslovansko vojno letalstvo, ki je sodelovalo na strani branilcev in na strani napadalcev, je na vajah demonstriralo moč raketnega orožja. To je bilo bojno streljanje z raketami na neko tankovsko kolono. V slabih desetih minutah so reakcijski lovcilci in bombniki suničili kolono tankov in očistili teren za letalski desant.

Taka vaja stane blizu 2 milijardi starih dinarjev, medtem ko stane orožje in oprema večje oklopne ednice od 20 do 30 milijard. To je poročevalcem, ki so prav tako delali v svojih pogojih, izjavil komandant zagrebške armadne oblasti general polkovnik Djoka Jovanović. Komandant je pohvalno ocenil vse enote, ki so sodelovale v skupnih vajah. Vojaki so opravili praktični izpit pripravljenosti, da branijo neodvisnost domovine in socialistični sistem, če bo treba. Na vajah pa so pridobili tudi dragoceno dopolnilno znanje.

RIA BACER
MARJAN MOSKON
SLOBODAN SIMIĆ

Kopalec rogov pri delu nekje blizu Kanižarice (Foto: Moškoni, DOL. LIST)

Slavnostna izročitev Trdinovih nagrad

V petek, 27. oktobra, so v Dolenjski galeriji v Novem mestu slavnostno podelili letošnje Trdinove nagrade. Nagrajenec je to visoko priznanje izročila predsednica sveta za prosveto in kulturo pri novomeški občinski skupščini prof. Ema Muser. V govoru, ki ga je imela pred zbranimi nagrajenci ter prisotnimi občani, je poudarila

pomen Trdinovega bistrega pogleda na svet in aktualnost njegovih idej, ki ne zastarajo. Nagrajenec: prof. Janko Jarc, dr. Ivo Smrečnik, člani Odra mladih in Ciril Podbevšek so se vpisali v knjigo Trdinovih nagrad. V knjigo Trdinovih nagrad, prejeli čestitke prijateljev in znancev ter predstavnikov občinske skupščine, ki so bili zbrani v Dolenjski

galeriji. V imenu nagrajencev je spregovoril še prof. Janko Jarc, ravnatelj Dolenjskega muzeja in pisec Partizanskega Roga. Tovarišica Ema Muser je sporočila sklep sveta za prosveto in kulturo o podeljevanju Trdinovih nagrad v prihodnje. Trdinove nagrade bodo področne ter bodo zajele vse dolenjske občine.

V OKVIRU PROSLAV letošnjega občinskega praznika so prefekli petek zvečer v Dolenjski galeriji slovesno podelili letošnje Trdinove nagrade. Prejeli so jih: (z desne proti levi) prof. Janko Jarc, primarij dr. Ivo Smrečnik, Odr mladih (zanj so nagrado in diplomo prevzeli Lojze Kastelic, Alenka Bole-Vrabc in Zvonka Cefarič) in intarjist — samouk Ciril Podbevšek. (Foto: Marjan Moškon)

Kostanjeviški umetniški večer

Kostanjeviške sobote v Lamutovem likovnem salonu postajajo vse zanimivejši umetniški večeri. Organizatorja Dolenjski kulturni festival ter Gorjupova galerija dajeta tem večerom polnost s posebno, pretehtano in zanimivo izbiro »programa« ter res dovršeno organizacijo. Prepričan sem, da podobnih intimnih umetniških večerov tudi Ljubljana nima na pretek. Kostanjevici daje menda prav oddaljenost od slovenskih kulturnih središč mlakavnost, domačnost ter omogoča povsem sproščeno, nenapeto in pošteno srečanje z umetnostjo.

Miha Maleš je za Kostanjevico pripravil vrsto slik, ki jih preveva lirika in poseben barvni izraz. Miha Maleš je bil ves čas zelo blizu besedni umetnosti. To njegovo nagnjenje se je svojčas kazalo tudi v tem, ko je izpolnjeval svojo revijo Umetnost s teksti slovenskih pesnikov. »Malešev slikarski opus je obširen, motivno in slogovno pester. Vendar je vseskozi prežet z umetniško osebnostjo, ki je tako močna, da žari iz vsen njegovih stvaritev. Zato Malešovo delo ne potrebuje nalepk in podpisov, na daleč moremo uginiti avtorjev obraz. In njegovo preprosto, nposredno, iskreno izpovedano resnico o sebi in o nas.« (Besede k razstavi, natisnjene v ličnem prospektu, ki so ga tudi tokrat izdali.)

spektiva pesnikovega ustvarjanja in prizadevanja za odprto izpoved dognanj in resnice. Bral in komentiral je pesmi iz predvojnne zbirke Zemlja, iz pesniške zbirke Groza ter nekaj pesmi, ki bodo sestavni del nove pesniške zbirke.

Pianist Igor Dekleva je ob navzočnosti komponista Primoža Ramovša zaigral skladbo Preludij in vrnitve. Po besedah Lada Smrekarja je ta skladba doživela »okrat prvo javno izvedbo. Ramovš jo je napisal prav za pianista Deklevo. V drugem delu je Dekleva zaigral se dve Chopinovi polonezi in z akordi skladbe velikega Poljska je bil kostanjeviški umetniški večer zaključen.

Liriku po izrazu, Miha Malešu, se je z nastopom pridružil pesnik Edvard Kerebek. Bila je to nekako retro-

Pionirji so razstavili gradivo o NOB

V soboto, 28. oktobra, so se ob deseti uri dopoldne v avli Dolenjskega muzeja zbrali pionirji in predstavniki občinske skupščine ter šol, da bi prisostvovali otvoritvi razstave o NOB. Gre za gradivo, ki so ga zbrali pionirji naših osnovnih šol. Predmeti, ki so ležali po poljih, na podstrešjih ali pa so jih hrulili ljudje doma, so se znašli na lični razstavi. Gradivo o dogodkih med NOB in ostalo važno dokumentacijo so posamezne šole že razstavile. Razstave so bile v Dolenjskih Toplicah,

Zužemberku, na Prevolah, Otočcu, v Smihelu in drugod. Veliko dokumentarnega gradiva je bilo vrnjeno lastnikom, ki te predmete skrbno čuvajo. Razstava v Dolenjskem muzeju je začetek manifestacij dela pionirjev na naših šolah ter daje največje priznanje prizadevanim pionirskim odredom in njihovim mentorjem. Razstavo je odprl tov. Ivan Grašič kot predsednik občinske Zveze prijateljev mladine. V govoru pohvalil skrib, ki je na šolah posvečena tovrstnemu delu. Po de-

sedah tov. Grašiča je vzgojni pomen zbiranja gradiva o NOB velik in razveseljivo je, da so se pionirji tako lepo izkazali. Besedo je povzel še letošnji Trdinov nagrajenec prof. Janko Jarc, ki je pregledal gradivo, zbrano po posameznih šolah. Otvoritve razstave v Dolenjskem muzeju se je udeležil tudi tov. Krese, ravnatelj muzeja NOB v Ljubljani. Razstavljene predmete je v spodnjih prostorih Dolenjskega muzeja lično razporedil tov. Niko Golob. P. B.

V soboto, 28. oktobra, je stena Lamutovega likovnega salona prekril slovenski slikar in grafik Miha Maleš. Umetnika, ki se je v razgibanem življenju srečeval tudi z dolenjskimi likovniki, je predstavil akademski slikar in publicist Marjan Tršar.

S SOBOTNEGA SLAVJA V KOSTANJEVICI: akademski slikar Miha Maleš s soprogo po otvoritvi razstave. (Foto: Mirko Vesel)

MREZA LJUDSKIH KNJIZNIC SE GOSTI

Novi knjižnici v Šmihelu in Birčni vasi

Za obstoj potrebuje vsaka knjižnica ustanovitelja in plačnika

V počastitev občinskega praznika so odprli v Smihelu pri Novem mestu in Birčni vasi ljudski knjižnici. Upravnik študijske knjižnice »Miran Jarc« Bogo Komelj je nekaj dni pred otvoritvijo razložil uredniševanje načrta za razvoj ljudskega knjižničarstva v novomeški občini in posebej spregovoril o pridobitvah v Smihelu in Birčni vasi.

Studijska knjižnica »Miran Jarc« (kot matična knjižnica) je napravila obsežen načrt za utrditev mreže ljudskih knjižnic v novomeški občini. Po prvem predlogu naj bi bilo v občini osem samostojnih ljudskih knjižnic, druge pa njihove družnice. Ker pa so nekatere krajevne skupnosti v skladu z željami prebivalstva želele imeti samostojne ljudske knjižnice, se je mreža razširila še na Smihel pri Novem mestu, Birčno vas, Prevole, Otočec in Brusnice. Podobno željo imajo tudi prebivalci Malega Slatnika. Za uresničitev takih želja je potrebno sodelovanje vseh prizadetih, uspe pa tam, kjer je sodelovanje resno. Jamstvo za obstoj knjižnic je sodelo-

ko že letos imeli obnovljene ljudske knjižnice.

Sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti je dal novomeški matični knjižnici (študijski knjižnici »Miran Jarc«) denar za nabavo knjig (po 500.000 S din za vsako ljudsko knjižnico), krajevni dejavniki pa morajo zbrati soudeležbo v nekoliko večjem znesku. S tako udeležbo se navadno uredijo prostori in dobi oprema. Kjer ni družbenih prostorov, da prostor za knjižnico šola.

Knjižni zbirki novoodprtih knjižnic bosta skromni, mislim, da bosta začeli delati s po 700 knjigami. Za oboga-

kovič. Lahko pa rečemo danes, da stoji Gorjupovo delo enakovredno ob Kljakovičevem.

Globoko je doživel to slikarstvo češki slavist Frank Wollman, ki je po slikarjevi smrti 1935 v knjigi vtisov s pota po severozahodni Jugoslaviji zapisal o Gorjupu in njegovem Miklavžu: »Na majhnem prostoru je umetnik zajel morje evanđeljske ljubezni in mogoče mu je ta Ljubezzen olajšala prežgodnjo smrt kmalu po tem.«

V zadnjih letih življenja se je Gorjup uveljavil na skupnih razstavah slovenskih umetnikov; 1.1929 je razstavil na grafični razstavi v Florenci, 1.1931 pa na pomladanskih razstavah v Toulonu v Franciji in v Beogradu. Čeprav mlad, si je priboril s svojim delom častno mesto v živahnem vretju slovenskega umetniškega življenja v petnajstih letih po prvi svetovni vojni. Zato upravičeno lahko ponovno tožbo Gregorija Dolničarja tudi o Jožetu Gorjupu: Roža v polnem cvetju, prežgodaj utrgana!

FRANCE STELE

Slikar in kipar Jože Gorjup

(Nadaljevanje in konec)

Ob idiličnih sanjah o popolnejšem svetu, kjer se vse razvija pod znakom lepote in ubranosti, pa je zabrnela pri Gorjupu tudi druga, v njegovem času pogojena trpkeljska struna socialno kritičnega realizma, kar ga je približalo vsaj na videz Pilonu, vendar je obdržal tudi tu, če primerjamo njegove gostilniške prizore s Pilonom in njegovo krajevsko trpkostjo, še dolenjsko, vedrost, in čutimo, da je bila ta poteza verjetno bolj literarnega izvora kakor globljega osebnega doživlja. Gorjup je obetal tudi, da se bo razvil v globljem doživljanju zadržanega krajinarja. Tu se je najbolj neposredno izrazil vpliv Careninega izčiščenega kubizma, ki je oplodil tudi Pilonu.

Prava sinteza njegovega umetniškega prizadevanja pa je nedvomno

oltarni prostor cerkve sv. Miklavža v sosesčini Gorjupove rojstne hiše v Kostanjevici. Odmevi vse dotedanje umetniške poti se tu združujejo v impatično celoto, ki idealno ustreza zahtevam monumentalne povezave slikarje s prostorom, ki ga krasi tako, da v pravem pomenu besede likovno živi z njim, ga razlaga v sestavi in vsebinsko bogati. Z občudovanja vredno zrelostjo je tu začetnik rešil svojo nalogo. Ozko zvezo z Meštrovičevim dokazuje že plastični križani nad oltarjem. Kakor pogosto Meštrovič je tudi Gorjup tu osebno doživel to, kar je upodabljal, s tem da v tradicionalni Kristusov obraz vpletel lastne poteze. Poleg Meštrovičevega deleža tudi v slikarskem delu pa ni mogoče prezreti odmevov pod Meštrovičevim vodstvom izvedene poslikave notranjštine cerkve sv. Marka v Zagrebu, ki jo je izvršil Joso Klja-

Semičani so proslavljali

V soboto, 28. oktobra, so na proslavi krajevnega praznika Semičani do zadnjega kotička napolnili dvorano v domu heroja Jožeta Mihelčiča. Med gosti je bil tudi republiški poslanec tov. Leopold Krese. Učenci osnovne šole so pod vodstvom prof. Anice Snoj uprizorili lep program, v katerem so sodelovali z recitacijami in igrici. Ob koncu so pevci moškega pevskega zbora GRAFIKA iz Ljubljane pod vodstvom prof. Franca Mileža zapeli nekaj pesmi. Po proslavi je bila v domu Partizana družabna prireditev, na kateri so gasilci točili dobro vino in sekali pečenko. F. D.

Posvet s predsedniki KO SZDL

Pred kratkim so se v Črnemlju sestali predsedniki krajevnih organizacij SZDL ter se pogovarjali o pripravah na krajevne konference, ki bodo novembra in decembra. Na vseh bodo obravnavali predvsem vprašanje kulturne dejavnosti in dela mladine. Seje krajevnih odborov so že v teku, na njih pa določajo vsebino konferenc in delovne programe za bodoče obdobje. Na posvetu v Črnemlju so našli tudi vprašanje odškodnine, povzročene z vojaškimi vajami, kar je v več krajih škoda večja, kot so računali.

Zahvala VELETEKSTILU

Belokranjska zemlja je pustila in njenim prebivalcem ne nudi veliko. Veliko je še siromašnih krajev, med katere spada tudi Sinji vrh, visoko med hribi. Iz tega okolja je 88 šoloobveznih otrok, ki morajo vstajati zgodaj zjutraj, ko je še mrak, domov pa se vračajo pozno popoldne. Marsikateri med njimi ni primerno oblečen ne obut. Prav zato smo vaščani Sinjega vrha hvaležni podjetju Veletekstil, ki je naše otroke obdarilo z oblačili.

Tekmovali bodo za Župančičevo nagrado

V Črešnjevcu pri Semiču so imeli pred kratkim mladinsko konferenco, na kateri so v prisotnosti predstavnikov drugih organizacij ocenjevali delo, ki je bilo v minulem obdobju manj uspešno. Za predsednico novega aktivna je bila izvoljena učiteljica Tatjana Kain. Obširni program, ki so ga sprejeli, zajema organizacijo več predavanj o zunanji politiki, o problematiki v občini, o lepem vedenju itd. Računajo tudi na več izletov, sportnih tekmovanj in plesnih večerov. Posebno pa so se zavzeli za sodelovanje na natečaju za Župančičevo nagrado, kjer bodo tekmovali s dramsko skupino in instrumentalnim ansamblom. Na konferenci so se dogovorili tudi za vodstvo mladinskega kluba. S prostovoljnimi delom so klub uredili, zdaj pa so določili še dežurstvo. K raznim popravilom televizorja in pri nabavi inventarja jim bo pomagala vaška organizacija SZDL. Prisotni so mladinsko konferenco na Črešnjevcu dobro ocenili, saj je lep primer zavzetosti za delo in sodelovanja mladih z vasjo.

NOVICE
črnomaljske komune

V soboto, ko so v Semiču slavili krajevni praznik, je podjetje Klavnica in mesnica Črnemelj odprlo najsoodobnejše urejeno mesnico. (Foto: Ria Bačar)

Z NEDAVNE LETNE MLADINSKE KONFERENCE

Bogata dejavnost črnomaljskih gimnazijcev

V preteklem šolskem letu je izvenšolska dejavnost zelo napredovala — V prihodnje je potrebno rešiti vprašanja nadaljnjega študija, stipendiranja in zaposlovanja — Ob koncu še resolucija!

Mladinski konferenci na črnomaljski gimnaziji so prisostvovali tudi gostje, med katerimi so bili ravnatelj gimnazije prof. Janez Kambič, predsednik občinskega komiteja ZMS Stane Movrin,

načelnik kluba JLA tov. Crnič in še drugi povabljeni. Po poročilu predsednika aktivna so dijaki ugotovili, da je bila aktivnost v preteklem šolskem letu znatno večja kot prejšnja leta. Delovali sta dve idejni jedri: marksiistični krožek v katerem so imeli več predavanj, in klub mladih predavateljev, ki je skrbel za mladinske ure.

Klub OZN je prenehal delovati zaradi maloštevilnega članstva, vendar bi ga kaz-

lo obnoviti. Kulturna sekcija je pripravljala plesne in druge prireditve, razen tega pa urejala šolsko glasilo »Plamen«. V športni sekciji je bil najdelavnější odbojarski klub. Redne treninge so obiskovali fantje in dekleta. Sami so zgradili tudi pomožno igrišče. Na gimnaziji v Muški soboti so fantje in dekleta dosegli lep uspeh, fantje pa so se udeležili tudi republiškega prvenstva srednjih šol v Ljubljani, kjer so se uvrstili na 5. mesto, odigrali pa so še nekaj prijateljskih tekem s pripadniki garnizije Črnemelj. Rokometiški so sodelovali na turnirju v počastitev dneva mladosti, z ekipo TVD Semič pa je bilo odigranih nekaj tekem v košarki.

V atletiki so se izkazala posebno dekleta. Na krosu v Novem mestu so dosegla 1. mesto, na srednješolskem prvenstvu Dolenjske pa so bile druge, fantje pa so se tedaj plasirali na tretje mesto. Tatjana Tisut in Anica Krizan sta bili uspešni tudi na zletu »Bratstva in enotnosti« v Banjaluki.

Dekliški pevski zbor je sodeloval na literarnem večeru, ki ga je gimnazija priredila v počastitev obletnice Pre-

šernove smrti, nastopile pa so tudi na interni prireditvi ter na celjskem festivalu.

Počitniška zveza je bila v svojem delu precej nesamoostojna, medtem ko so bili taborniki dobro organizirani. Mladinski aktiv je sodeloval tudi na vseh črnomaljskih proslavah, na javni radijski oddaji »Spoznavajmo svet in domovino«, pri sprejemu rekreativ ter pri sprejemu zvezne štafete. Ob volitvah so mladinci in mladinke okrasili volišče v mladinski sobi ter pomagali pri organizaciji jurjevanja. Zelo dobre stike je imela gimnazijska mladina z garnizonom JLA, sodelovanje s Klubom belokranjskih študentov pa je bilo sibožje, ker so visokosolci močno obremenjeni z delom.

Na konferenci so poudarili, da bo treba v prihodnje vso pozornost posvečati reševanju problemov v zvezi z nadaljnjim študijem, stipendiranjem in zaposlovanju.

V razpravi, ki se je razvila po izvolitvi novega odbora, je sodeloval tudi ravnatelj gimnazije, ki je poudaril, da je prva skrb dijakov učenje, razen tega pa naj bi se zavzemal za humane odnose med seboj in v širši družbeni skupnosti.

Ob koncu konference je bila izglasovana še resolucija, s katero so črnomaljski gimnazijci obsodili nasilje v svetu in vietnamsko vojno.

M. HUTAR in A. LATERNER

V Semiču še vedno ni vode

Po rekonstrukciji vodovoda je oskrba z vodo v Semiču slabša, kot je bila prej. Ves Krč je brez kaplje vode, in to že tri mesece. Zaenkrat ni še nihče uradno povedal, kje je krivda za pomanjkanje vode. Slišati je samo izgovore, da se voda izgublja že v zbiralniku, vendar to težko verjamemo. To je bilo namreč ugotovljeno že pred leti, pa je voda doslej tekla. Slišati je govornice, da so cevi slabo spojene, da je kriv projektant, ker je priključil cevi večjega premera na manjši premer in podobno. Vsi Semičani pa vemo, da je brez vode težko, zato težko čakamo, da nam bo kdo povedal, kdaj bo oskrba Semiča z vodo končno urejena. F. D.

◆◆◆◆◆

anTenA

SPREJEMA IN ODDAJA VAŠE ŽELJE

Metrsko blago, posteljino, zavese, konfekcijo in preproge nudi na 8-mesečno brezobrestno posojilo

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ V KRONIKI SMO zadnje pomotoma zapisali, da je Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost podaril kino vstopnice od 300 na 400 Sdin, kar pa ne drži. Obiskovalci kina bodo morali od 1. novembra dalje plaševati za vstopnico je 30-40 Sdin več kot doslej.

■ ASFALTIRANJE ULICE heroja Starine od Slovenskega roga do BELTA je v polnem teku. Prestavili so že vodovodno napeljava in odpravili nepravilni ovinek pri Doltarju. Z našpom so omilili tudi stiri klanci pri Belokranjki. Z asfaltiranjem bodo začeli sredi novembra. Za modernizacijo te ulice hosta veliko prispevali podjetji BELT in LIC.

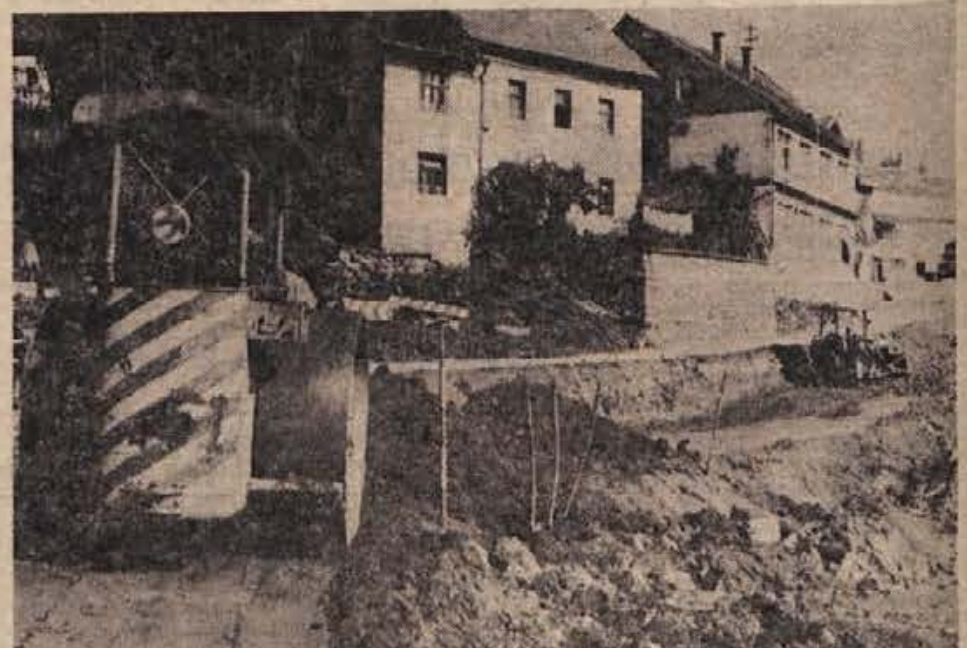
■ ŠTIP POTROŠNIK je odkupil zemljišče pri Zelenici v Črnemlju, kjer namerava zgraditi sodobno trgovino pohištva. Potrošniki to zamisel toplo pozdravljajo.

■ KLAJNICA IN MESNICA Črnemelj bi lahko posodila svoje prodajalno mesto ali pa zgradila kakšno novo in večjo mesnico. Tako menijo potrošniki, ki morajo v dnevnih in tedenskih konicah nemalokrat v gneči čakati na meso.

■ RAZBJALCE ZARNIC javno razsvetljuje v Loki so že izdelali in bodo predani sodniku za prekrške. Krajevna skupnost ima z vzdrževanjem javne razsvetljave velike izdatke, zato jo pad treba mladim objestnežem, ki povzročajo škodo, krepko stopiti na prate. Občani naj morebitno krivico takoj prijavljajo varnostnim organom.

■ KOŠKOV ZA SMETI, ki so razmeščeni po ulicah v Črnemlju mnogi nečisto videti in mečejo smeti in odpadke kar po tleh. Občane prosimo, naj tega ne delajo, saj bo v mestu potem več reda in snage.

■ KRAJEVNA SKUPNOST je kvesti o poškodovanih pločnikih, ki smo jo pridobili zadnjilo, poslanila. Takoj, ko bo ocenjena škoda, bo pločnike popravilo Komunalno podjetje ki takih popravil ne sme opravljati, dokler ne prejme naročila. Za vzdrževanje dela namreč ni denarja.

Slaba pot do tovarne BELT je bila v Črnemlju večleten problem, pred kratkim pa je le prišlo do preureditvenih del. Večji stroji, s katerimi oblikujejo traso novega dela cestišča, privabljajo vedno več otrok, zato bi morali paziti, da ne bo prišlo do nesreče. Dela so v načrtu krajevne skupnosti, ki jih bo financirala s prispevkom občanov in s pomočjo kolektivov BELT in LIC. (Foto: Ria Bačar)

NE HODI DOMOV BREZ

PAVLICAN

Za reveže se lepo zavzema soseska

Na področju metliške občine dobiva 30 ljudi stalno mesečno socialno podporo, toda če se ne bi zanje zavzemali tudi dobri sosedge ...

Potrebam socialnega varstva v metliški občini je bilo letos namenjenih dobrih 37 milijonov S din, kar je precej več kot lani, vendar v računici socialno varstvo ni prav nič na boljšem. V tej vsoti so vračunane tudi priznanenine, katerih je bilo lani le za 19 milijonov S din, letos pa odpade zanje 25 milijonov S din. Zaradi tega socialna služba v nekaterih primerih ne more pomagati z drugim kot z dobro besedo.

Na področju občine dobiva 30 ljudi stalne mesečne socialne podpore od 1000 do 7000 S din. Prošenj za nove podpore je še nekaj, vendar novim prošilcem prav zaradi tiskave z denarjem ne morejo ugoditi, čeprav vedo, da bi bili potrebni pomoči.

Socialna delavka, referentka za socialno skrbstvo in zdravstvo v upravi metliške občine, je o tem povedala: na našem področju so res dobri ljudje, pripravljeni pomagati sosedu v nesreči. Tu di tistim, ki dobivajo našo mesečno podporo, pomagajo dobri sosedge ali sorodniki, sicer ne bi mogli izhajati s tako majhnimi dohodki. Za reveže se zelo lepo zavzema soseska, nekaj pa imamo prav izrednih primerov: Flakovo v Podzemlju, nepokretno in več kot 70 let stara ženica, oskrbuje nečakinja iz Ljubljane. Ima sicer svojo družino, hodi pa tudi dvakrat na teden negovat te stiske z denarjem ne morejo ugoditi, čeprav vedo, da bi bili potrebni pomoči.

vata od občine 5000 S din, večino hrane pa jima dajo gospodinj, pri katerih sta nekaj delali. Gornikova iz Bojanje vasi, stara in napol slepa, dobiva le 6000 S din podpore; tudi zanjo skrbi večinoma soseska.

Težave imamo s starejšimi Cigani. Dvema že več let dajemo socialne podpore, novih pa načelno ne odobravamo. Spoznali smo, da bi se neredno življenje v ciganskih družinah, popivanje itd. še bolj razpaslo, če bi stari dobivali vsaj nekaj tisočakov na mesec. Mlajši Cigani, člani njihovih družin, bi potem sploh ne bili voljni delati.

Vsem nujno potrebnim pomoči pa dajemo tudi občane podpore. Te so deležni predvsem stari in onemogli občani, družine alkoholikov in hudo bolni. Največ občasnih podpor razdelimo v jesenski in zimski sezoni za nakupovanje drv, čez leto pa se teh izdatkov izogibamo.

Svež veter v metliškem DPM

Vsakanja praksa terja več skrbi za razvoj mladega rodu

Občinska zveza društev prijateljev mladine v Metliki obstaja sicer že dalj časa, vendar se v preteklosti z delom ne more pohvaliti. Ker življenje samo nalaga društvu vsak dan nove naloge v skrbi za otroke in mladino, so pred kratkim nedelavne članice odbora zamenjali z novimi.

Pretekli teden se je novi odbor sestel, kot gosta pa sta se udeležila seje tudi predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije tov. Sagadinova in še en član republiške zveze. Razpravljali so o otroškem varstvu, ki je v Metliki še prav na začetku poti. Predšolska varstvena ustanova deluje v neprimer- nih prostorih, varstvo šolskih in skrb za posojke otroke pa sta tudi še potrebna pomoči. Ugotavljali so, zakaj na nekaterih šolah delujejo šolske kuhinje, na drugih pa ne, ter sklenili, da

bodo ustanovili pionirske komisije po vseh odborih DPM.

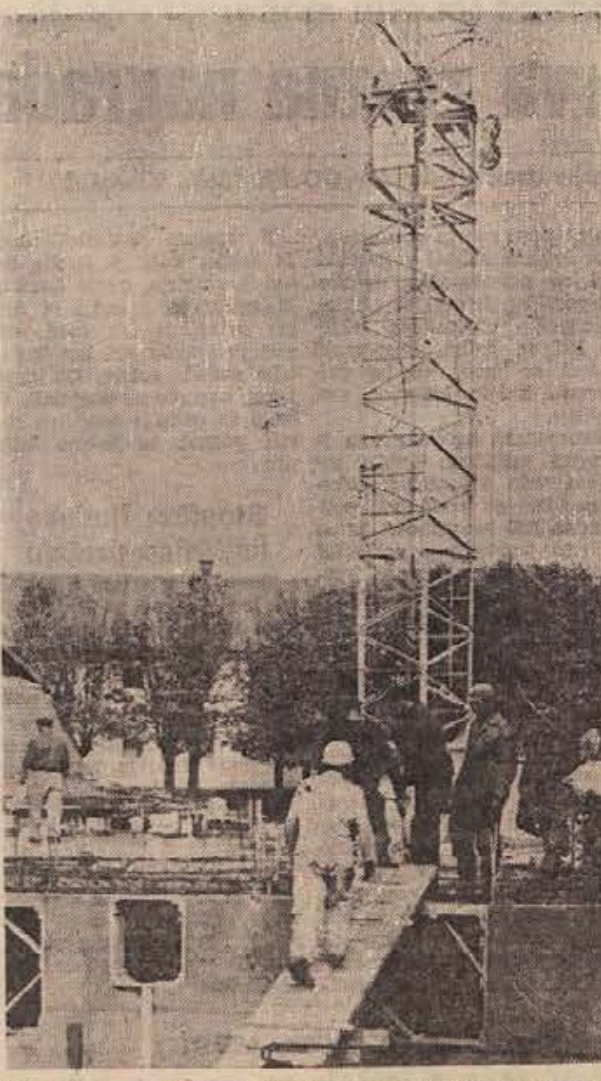
V razpravi o delovanju društev DPM so zavzeli stališče, da je treba poživiti delo v društvi Podzemelj. Suhor in Metlika, medtem ko naj bi v manjših krajih, kot so Božakovo, Drašiči itd., delovali le pododbori DPM pri šolah, ki bi pomagali pri organizaciji raznih akcij.

Predsednik občinske zveze DPM Miloš Tancig je izjavil, da se bo resno zavzel za ustanovitev krožkov. V so- delovanju s šolo in tovarna- mi bi po njegovem mnenju lahko delovali strelski, šahovski in modelarski krožek. Prav tako meni, da bi bilo koristno v Metliki ustanoviti lutkovno gledališče.

O omenjenih načrtih za bodoče bo odbor še razprav- ljal, skušali pa jih bodo čim prej uresničiti.

Z avtom podri pesca

21. oktobra dopoldne se je Jože Suklje iz Trnovca pripeljal z osebnim avtom na mestni trg v Metliko. Na desnem robu ceste je opazil pesca Josipa Peršiča in Dol Stranice pri Ribniku. Ko je dal pesca znati, da se bo peljal mimo, se je leta zmedel in skočil pred avto. Vozilo je pesca zbililo, da si je poškodoval nogo in so ga odpeljali v bolnišnico.

SGP Pionir iz Novega mesta je v Metliki začelo graditi nov stolpič. Novo stanovanjsko naselje bo že letos dobilo še en 20-stanovanjski blok. Zgrajen bo le do strehe, ob nastopu prihodnje gradbene sezone pa bodo dela nadaljevali. (Foto: Ria Bačar)

Izobraževalna skupnost spet pastorek

Do konca septembra je metliška temeljna izobraževalna skupnost dobila le 101 milijon Sdin namesto 135 predvidenih milijonov

Ivan Zelo, poslanec prosvetno-kulturnega zbora SRS in ravnatelj metliške osemletke, je na zadnji občinski seji protestiral, ker je izobraževalna skupnost letos prejela spet mnogo manj sredstev, kot je bilo planirano. To pa se je dogajalo tudi že prej, ko je obstajal še sklad za šolstvo.

Izpad skoro 26 milijonov S din ob tridesetletju pomeni, da manjka za 3-mesečne osebne dohodka vseh prosvetnih delavcev v občini. Poudaril je, da doslej zaradi tega materialnih izdatkov sploh ni bilo mogoče uresničevati in da ima izobraževalna skupnost za 10 odstotkov manj sredstev, kot znaša

povprečen izpod občinskih izdatkov.

Ker je za prevoze otrok v šolo že zmanjkalo denarja, se otroci vozijo k pouku ne račun posameznih šol. Ob vsem tem pa se po šolah še kopičijo neplačani računi. Metliška osnovna šola je že zdaj dolžna za več kot 2 milijona Sdin, postopoma pa plačuje le tiste račune, ki so tik pred tožbo.

»Naj mi ne zameri občinska uprava,« je dejal tovariš Zelo, »ače se mi zdi, da je izpad sredstev pri njej malo promajhen v primerjavi s šolstvom.«

Glede na resnost prikazane položaja v šolstvu je bilo nato sprejeto priporočilo, naj bi v naslednjih mesecih izobraževal-

na skupnosti redneje in pravičneje nakazovali sredstva.

Veliko boljše, kot je bilo

Preureditve, ki sta jih bili deležni obe stavbi podzemeljske osnovne šole, so razmere v marsičem spremenile - šolarji pa sprašujejo, kdaj bo malica

V osnovni šoli Podzemelj se pouk odvija še vedno v dveh stavbah: v stari in novi šoli. Šola je sicer popolna osemletka, v kateri je 169 učencev, vendar imajo le 7 oddelkov. Prvi in drugi razred imata letos začasno kombiniran pouk, ker je ena učiteljica obbolela. V obeh razredih je le 39 otrok.

Obi šolski stavbi sta lani

doživeli večja popravila: dotrajane in vegaste hodnike iz slabše opeke so zamenjali s teraco tlakom; letos so zamenjali tudi vso električno inštalacijo, ter notranjost šole prebelili. Delovni pogoji so nedvomno veliko boljši, kot so bili, še vedno pa morajo nekateri otroci od daleč hoditi peš v šolo in tudi šolska kuhinja letos še ni začela delovati. Šolskih prevozov ne morejo organizirati, ker prihaja iz posameznih oddaljenih krajev le nekaj otrok, zakaj pa malice še nimajo, pa v pisarni šole niso vedeli povedati.

Na šoli se zadnje čase tudi vse bolj razvija izvenšolska dejavnost v krožkih. Letos so začeli delovati še športni, dramski in fotokrožek. V njih se zbira precejšnje število otrok, ki koristno ter pod nadzorstvom prebijejo del prostega časa.

233 hektarov gozda zastonj

Z odlokom občinske skupščine Metlika je odslej paša in košnja v stelnjinih okoliših Primostka in Podzemlja prepovedana, ker bi sicer živina v kosa uničila paravnih podmladek amreke in bora. Pod mladek, velik 5 do 30 cm, je gost in zdrav, zato bi bilo res škoda, če ga ne bi varovali in a tem omogočili na-

ravno premešno steljninkov na okoli 233 hektarskih površin. Če bi se tod lotili pogozdovanja, bi morali na 1 hektar površin vložiti najmanj 500 tisoč S dinarjev. Da pa ne bi bili lastniki prikrajšani za stelo in da podmladek ne bi imel preveč senca, priporočajo strokovnjaki, naj kmetje praproč žanjejo s srpom.

Na podzemeljski šoli je začelo v letošnjem šolskem letu delovati šolsko športno društvo. Po pouku vadijo na zasilnem igrišču pod vodstvom učitelja telesne vzgoje Petra Trinka. (Foto: Ria Bačar).

SPREHOD PO METLIKI

■ DO METLIŠKEGA POKOPALIŠČA so pred kratkim delavci Komunalnega podjetja položili vodovodne cevi. Čeprav do dneva mrtvih po njih še ni pritekla voda - napeljavo morajo montirati še v mrtvačnici - vsaj v prihodnje ne bo treba hoditi lju- danm skora, 150 metrov daleč na 'avno pipo. Obenem je Komun- alno podjetje, ki takihnih po- nabavilo pesek, ki so ga svoji umrli poslali po potih in okoli grobov.

■ METLIŠKO POKOPALIŠČE je postalo pretesno. Ker pa v bližnjem času ni misliti, da bi iz- brali zanj nov prostor, bo treba starega razširiti. Nameravajo ga raztegniti na bližnji Malešičev vrt, ki ga bo treba odkupiti, jarek oziroma bivšo vozo pot med pokopališčem in vrtom pa bi za- suli. Z zemljo, ki ostaja pri no- vih gradnjah, bi zravnali tudi ostali valoviti del vrta, hkrati pa bi zgradili nov zid. Tako bi bil problem metliškega pokopališča rešen za prihodnje desetletje in morda še za kaj dalj.

■ GESNO PODJETJE iz No- vega mesta, ki je asfaltilo ce- lo ob novih blokih, sedaj odvaž- a velike kupe zemlje, ki so se pri prejšnjih cestnih delih nagradili okoli stanovanjskih blokov. Zem-

ljo okrog hiš bodo zravnali in napravili zelenice in nasade.

■ MED BORSTKOM IN CE- STO, ki drži na železniško postajo, naj bi po dopoljenem urban- ističnem načrtu, ki je bil sprejet letos, stalo deset družinskih hiš. Parcele so bile takoj prodane in razen enega so poletni vsi lastniki pričeli graditi. Do vseh gradbišč je položena vodovodna napeljava. Dve hiši sta že pod streho in prav tako je zadnje mesece v neposredni bližini gradila tudi no- va hiša Martina Štefaniča.

■ VEČERNO SOLO, ki jo ob- čujejo 26 učencev, je odprla ljud- ska univerza v Metliki. Ker je ve- čina učencev zaposlena v domačih tovarnah, v katerih delajo en te- den dopoldne, drugi teden pa po- poldne, so temu primerno prilag- odili tudi šolski urnik. Tako imajo občakovalci večerne šole pouk vsake druge teden, in sicer po šest ur na dan. Pouk bo trajal do junija prihodnjega leta.

MALI OGLAS,

Ki ga objavite v Dolenjskem listu - enostajni uspehi! Prejete ga 130 tisoč gospodinj, zdovcev kmetovcaev dijakov, uslužbenk in vojskov doma in po svetu! - Poskusite!

Mesto, da je človeka sram!

V Novem mestu bi lahko marsikaj uredili tudi brez milijonov

O čistoči Novega mesta bi se dalo veliko povedati, pa žal vse preveč molčimo. Opašamo, kako malo je našim meščanom — ne vsem — za zunanjo podobo njihovega naselja, hkrati pa smo priče vedno večjemu številu obiskovalcev in gostov iz tujine. Muzejska ulica je slabo vzdrževana. Kdor gre po njej, se mu pod nogami valijo kamni, kot bi se vzpenjal na Gorjance. Vanjo zaide veliko ljudi, saj sta tu Dolenjski muzej in Dolenjska galerija, ki s svojimi razstavi in zanimivostmi privabljata ne le domače (učence, dijake, ljubitelje likovne in glasbene umetnosti in druge), marveč čedalje bolj tudi tuje obiskovalce. Ta ulica pa slovi tudi po neprijetnih presenečenjih. Kaj rado se zgodi, da dobiš iz tega ali onega okna jabolični ogrizek v glavo, skozi vrata pa zleti tudi kakšna ciga-

retna ali vžigalična škatla, večkrat pa tudi cigaretni ogorek. Na Cesti komandanta Staneta je pešec lahko deležen nezaželene prhe. Stranka, ki stanuje v hišni mansardi, najbrž zliha vodo v žleb, to pa opravi tako nerodno, da pljusne voda na cesto. (Tako prho je dobil tudi pisec teh vrstic.) Okolica Doma kulture je vedno nasmetena, četudi je hišnik vsak dan skrbno očisti. Pod zidom pri domu leže odpadki, papir, stare vstopnice za kino in podobna šara, ki ne spada tja. Čečkanje po

zidovih in stebrih, po plakatih in drugih javnih obvestilih ni lepa navada. Čitalniška ulica pa je celo postala javno stranišče. Tudi trava in pievel, ki obraščata hiše, ne lepšata mestne podobe. Kaj je hišnemu lastniku tako težko z motiko to odstraniti in vreči na smetišče? Kaj je res treba čakati, da to opravijo komunalni delavci? In kakšen je naravni park Ragovalog? Klopi so razbite, na mnogih mestih jih sploh ni, mizic nikjer, kjer pa je še klopca, je okrog nje navlaka, da je človeka sram, ko to vidi.

Težka socialna problematika

Osnovna organizacija zveze slepih Novo mesto, ki zajema območje sedmih občin, ima 106 članov. Med temi jih je precej zaposlenih, nekaj upokojenih, velika večina pa prejema socialne podpore. Na zadnjem občnem zboru, ki je bil v nedeljo, so poudarili zelo pereče vprašanje: socialne podpore, ki jih prejemo člani organizacije, namreč ne krijejo osnovnih živ-

ljenjskih potreb. To zadeva še posebno tiste člane, ki potrebujejo pomoč drugih oseb. Z delom organizacije so bili v glavnem zadovoljni. Zeleni pa bi več pomoči od širše družbene skupnosti, zlasti kadar gre za pomoč pri urejanju osnovnih življenjskih zahtev. Na občnem zboru so izvolili novo vodstvo, ki je zaupano Jožetu KLANČARJU. Sd

5000 UR V VODOVODNIH JARKIH

Konji na udarniškem delu pri Grmovljah

Tri vasi pri Skocjanu si napeljujejo vodovod — Vsa dan v oktobru povprečno po 20 ljudi na delu — Traso so vrezovali konji

Več kot 30 Grmovlječanov in Grmovljah bo je 26. oktobra dopoldne poglavljal vodovodni jarek na strmini, kakšnih štiristo metrov nad Zavinkom. Pri tem delu so uporabili tudi konje. Kar nenavadno je bilo videti prežojenega vranca, vprežnega v plug, v skoraj meter globokem in širokem jarku. S plugom, ki ga je vlekel par konj, so vrezovali in poglavljali jarek še naprej proti Grmovljam.

Kot skoraj vsak dan, odkar so pričeli delati, je delo, ki se kaže tudi ta dan obiskal občinski odbornik, predsednik krajevine skupnosti Skocjan in pobudnik ter organizator del Pavle Zupet. Opazovalec marijive Grmovlječane s kraja, od koder je lep razgled proti Skocjanu in okolici, je razlagal:

«Okoli 70 hiš v Stari vasi, Zavinku in Grmovljah bo imelo vodovod, brž ko bodo urejeni glavni vodi. Mnogi so si že prej uredili hišno napeljavo. Vsi vaščani omenjenih krajev so trdo delali. Jarek proti Stari vasi so morali vsekati v kamnit teren. V Zavinku so morali prav tako sekati v živo skalo. Glavni vod v vse tri vasi so dolgi okoli 4 km. Prebivalstvo je opravilo okoli 5000 udarniških ur, za udarniško pa štejejo tudi delo s konji. Dela nenavadno hitro potekajo, kar pa je tudi razumljivo: ljudje bi radi imeli čimprej vodovod tudi v hiši.»

»Če kdo kaj misli na otroke...«

Stanovanci Mestnih njiv v Novem mestu bi radi, da bi se kdo spomnil nanje. Omenjajo, da jim je bila obljubljena trgovina, iz česar pa ni nič nastalo. Ze lani je bilo napovedano, da jim bodo asfaltirali cesto med bloki, pa je spot vse ostalo pri napovedi, kotanje pa morajo še naprej sami zasipavati. Avtomobili dvigajo prah, da ljudje ne morejo imeti odprtih oken in vrat. Zato želijo, da bi jim vsaj enkrat ali dvakrat na teden polivali cesto. »Če kdo kaj misli na naše najmlajše,« pripominjajo, »do to željo razumel.«

Brusniška pošta v novih prostorih

Sredi novembra se bo brusniška pošta preselila v stavbo kmetijske zadruge, kjer imajo že prostore krajevni urad, krajevna skupnost in druge družbeno-politične organizacije in kjer je tudi ena učilnica osnovne šole.

Kratke iz Straže

GLASBENI POUK V DOMU — V straškem zadruženem domu še nekaj časa poučuje v glasbi tarznajšnje učence glasbeni učitelj iz Novega mesta.

ZELJA ZA DPM — V Straži želijo ustanoviti društvo prijateljev mladine. Pobudniki so se že začeli dogovarjati s prosvetnimi delavci iz Vavte vasi.

POT POPRAVLJAJO — Vaščani Rumanje vasi že nekaj tednov popravljajo eno najslabših poti skozi naselje. Za ta dela so si preskrbeli veličko materiala.

STANOVANJ PRIMANKUJE — V Straži, ki doblja vsako leto nove priseljence, primanjkuje stanovanj. Menijo, da bi bilo potrebno sezidati še kakšen blok.

ZARES GLOBOKO ORANJE — S konjem gre hitreje, so si rekli Grmovlječi, ko so prejšnji teden kopali skoraj meter globok in več kot pol metra širok vodovodni jarek na pobočju nad Zavinkom. Tako globoko do zdaj v teh krajih še niso orali. Delo s konji je bilo prav tako brezplačno. (Foto: Ivan Zoran)

Odlikovanci, družbeno-politični in drugi javni delavci med slavnostjo ob podelitvi odlikovanj v Dolenjski galeriji. (Foto: Ivan Zoran)

Odlikovani meščani Novega mesta

Odlikovance je sprejel predsednik Obs Novo mesto Franci Kuhar

Predsednik občinske skupščine v Novem mestu Franci Kuhar je 27. oktobra dopoldne v Dolenjski galeriji izročil zaslužnim občanom odlikovanja, s katerimi jih je odlikoval predsednik republike Josip Broz-Tito. Po podelitvi odlikovanj je prisedel predsednik Kuhar za odlikovance kratke sprejem. Novomeško gasilsko društvo je bilo odlikovano z redom zasluge za narod s srebrnimi žarki. Red dela s slatim vencem so prejeli: doktor Erna Primožič, dr. Davorin Gros in Jože Pekolj. Z redom zasluge za narod s srebrno zvezdo je bil odlikovan Alojz Kos. Red dela s srebrnim vencem so dobili: Ernest Bele, mgl. Hedvika Bergmann, Gabriel Damjano-

OB CESTI HEROJEV V NOVEM MESTU

Nova samopostrežna trgovina

Novo »DOLENJKINO« trgovino bodo predvidoma odprli v decembru

Napoved bodo dobili trgovino tudi prebivalci Mestnih njiv, tega severovzhodnega naselja Novega mesta. Ob Cesti herojev, poleg Novakove gostilne, so začeli pred kratkim pripravljati temelje za novo samopostrežno trgovino trgovskega podjetja DOLENJKINO. Trgovino bodo predvidoma odprli v drugi polovini decembra.

Samopostrežni paviljon oz. provizorij, ki se bo razprostiral na 225 m², bo preskrboval potrošnike s speceerijskim blagom, sadjem, zelenjavo, kruhom, mlekom in svežim mesom. Prebivalcem Mestnih njiv, stanovalcem ob Cesti herojev, bližnje Ločne

in drugih krajev bo s tem precej olajšano nakupovanje predmetov za vsakdanje preživljanje. Postavitve, oprema in ureditev okolice stavbe bodo večljalje okoli 43 milijonov S din. Stavbne elemente za montažni način gradnje in opremo

bo dobavilo mostarsko podjetje »SOKO«, ki se je s pogodbo obvezalo, da bodo dela končana v devetdesetih dneh. Če bo med gradnjo lepo vreme in če SGP Pionir, ki nastopa kot kooperant, ne bo imelo ovir, bodo samopostrežno trgovino odprli čez dva meseca. Paviljon bo imel tudi dovolj prostorno skladišče in hladilno komoro.

Predvidevajo, da bo ta prodajalna ustvarila na mesec 20 milijonov S din prometa, zaposlovala pa bo deset ljudi.

Novomeška kronika

NOVEGA TAJNIKA OBS DUŠANA ZUPANCA je v torek, 31. oktobra, predstavil občinskim uslužbenecem podpredsednik občinske skupščine Avgust Avbar.

KOSARICE Z ROZAMI SO PRODAJALI v ponedeljek, torek in sredo dopoldne na Glavnem trgu pred cvetličarno in v cvetličarni, pri kiosku nasproti KZ ob Cesti komandanta Staneta, pri kiosku pred hotelom Metro pol in na tržnici.

ZALNE SVEČANOSTI SO BILE v sredo, 1. novembra, na novomeškem in smihelskem pokopališču. Svečanosti so priredile organizacije Zveze borev.

PLOCNIKE SO POPRAVLILI pred občinskim praznikom na Glavnem trgu vzdolž Ceste komandanta Staneta in drugod.

KNJIGE PO ZNIZANIH CENAH so začeli prejšnji teden prodajati pred prodajalno Mišlinske knjige na Glavnem trgu. Lepo slovnice in druge knjige so bile po 50, 100 in 200 Sdin.

OBČINSKA KOMISIJA ZA SOLSKO prebrano je 27. oktobra sklicala posvet s predstavniki šol, na katerem so med drugim povedali, da je v prvem nadstropju slaščičarne na Glavnem trgu predvidena dijaška restavracija. Restavracijo naj bi začeli

urejati predvidoma prihodnje leto.

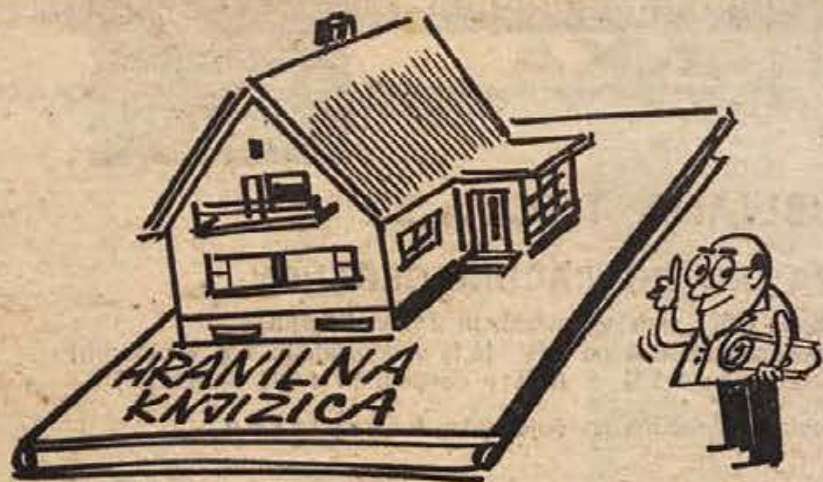
V KANDIJ JAVNA RAZSVETLJAVNA večkrat usadne, prav tako na mostu in na Glavnem trgu. Ljudje negotujejo, temo pa izrabijo avtomobilisti, ki nekontrolirano dirkajo po cestah sem in tja in ogrožajo javnost.

GIBANJE PREBIVALSTVA — roditelje so: Marija Pršina iz Jerebove ulice — dečka, Olga Simić s ljubljanske ceste 15 — Blaža in Jožica Mrvar s smihelske ceste — Boža.

ZIVILSKI TRC JE BIL v PONEDELEK pa tudi v torek dobro založen. Naprodaj so bile razne povrtine, zelenjava, koštanji, fižol, jaja in podobno. Cene se od prejšnjega tedna niso bistveno spremenile. V ponedeljek in torek so na tržnici prodajali tudi venco, šopke, košarice s rožami in drugo cvetje za dan mrtvih.

TV-RADIO

Slavko Petre
Partizanska 7 — tel. 21-597

Gradbenik Pepe pravi: najsolidnejši temelj za novo hišo je
hranilna knjižica

DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO!

Dobite jo v Novem mestu, Krškem, Trebnjem in v Metliki ter pri vseh poštah na področju teh občin!

Vsak pameten človek, ne le gradbenik Pepe, pa pravi po 1. avgustu 1967 tudi tole:

»Zdaj se še posebno izplača varčevati v domačem denarnem zavodu! Obresti za navadne vloge so povečane na 6,50%, za vezane vloge pa celo do 8%!«

IN NIKAR NE POZABITE: Dolenjska banka in hranilnica zelo ugodno obrestuje tudi vaše vloge na deviznem računu — od 4 do 6% na leto!

130.000 ljudi prebere Vaš oglas v
Dolenjskem listu

Za sodoben okus...

Izključni proizvajalec v Jugoslaviji

Destilacija »DANA«
MIRNA na Dol.

Komisija za delovna razmerja trgovskega podjetja na debelo in drobno

„DOLENJKA“

Novo mesto

OBJAVLJA

za prodajalno »STRAZA« v Gornji Straži

prosta delovna mesta:

1. poslovodje
2. dveh prodajalcev

Pogoji:

pod 1. VKD trgovske stroke s 5 leti prakse ali KD trgovske stroke s 3 leti prakse;

pod 2. KD trgovske stroke (živilska ali mešana). Na prosta delovna mesta se sprejmejo delavci za nedoločen čas, razen na eno delovno mesto pod 2., ki se sprejme za določen čas.

Za vsa prosta delovna mesta je določeno poizkusno delo.

Rok za vlaganje prijav je 8 dni od dneva objave.

ZIVILSKI KOMBINAT

ŽITO Ljubljana,

ŠMARTINSKA 154

IN

PEKARNA TREBNJE

NA DOLENJSKEM

obveščata

vse poslovne stranke, da se je pekarna na Trebnje s 1. oktobrom 1967 pripojila k živilskemu kombinatu »ŽITO«, Ljubljana, in bo poslovala odslej kot

ŽITO Ljubljana,

DELOVNA ENOTA PEKARNA TREBNJE

Vse poslovne stranke naprošamo, da odslej nakužujejo svoje obveznosti do pripojene pekarnice na žiro račun kombinata »ŽITO« pri NB Ljubljana št. 501-1-161/1.

Cenjenim strankam se priporočamo za nadaljnje uspešno poslovno sodelovanje.

»ŽITO«, LJUBLJANA

KMETIJSKA ŠOLA GRM,
Novo mesto

prireja

šolo za mlade kmetovalce

Rok za prijave je do 15. novembra 1967.

Pogoji: kandidati morajo imeti opravljenih vsaj 6 razredov osnovne šole.

Pismeni prijavi priložite zadnje šolsko spričevalo in kolek za 50 Sdin.

Sola bo trajala 2 leti, pouk pa bo samo v zimskih mesecih.

Podrobnejše informacije dobite na šoli in v 43. številki DOLENJSKEGA LISTA.

Komisija za nabavo in odtujitev osnovnih sredstev pri

Gestnem podjetju v Novem mestu razpisuje

LICITACIJSKO PRODAJO za:

izključna cena:

1. osebni avto ZASTAVA 1300, letnik 1965, v voznem stanju, z radioaparatom 20.000 Ndin

2. dva poltovorna avtomobila IMV-KURIR, nevozna po 4.000 Ndin

3. ŽELEZNO BLAGAJNO 600 Ndin

Prodaja bo v ponedeljek, 13. novembra 1967, v Stranskih obratih Cestnega podjetja v Novem mestu, v Bučni vasi; pričetek ob 9. uri. Vsi interesenti morajo pred pričetkom licitacije plačati kavcijo v višini 10% od izključne cene, oziroma predložiti blanco barirani ček. Kupnino in 20 odst. prometnega davka mora kupec plačati takoj po licitaciji. Ogled predmetov je mogoč vsak dan od 6. do 14. ure v prostorih uprave podjetja oziroma v Stranskih obratih podjetja v Bučni vasi.

Informacije dobite po telefonu: Novo mesto 21-571 ali 21-065.

POZIV

Delovne in druge organizacije ter občane pozivamo, da do 10. novembra 1967 prijavijo pri pristojnih krajevnih uradih, v Novem mestu pa v sprejemni pisarni uprave občinske skupščine škodo, ki jim jo je povzročila Jugoslovanska ljudska armada s svojimi vajami v času od 12. do 31. oktobra 1967.

Prijav, vloženih po 10. novembru 1967, pristojni organi ne bodo obravnavali.

Številka: 8-01/63-2

Datum: 30. 10. 1967.

Oddelek za upravno-pravne zadeve občinske skupščine
Novo mesto

Kmetijska zadruga Trebnje

razpisuje v nedeljo, 5. novembra 1967,

licitacijo

za naslednja osnovna sredstva:

Stanovanjska hiša Trebnje 35

— ob 8. uri

Del gradbene parcele št. 1734/1 k. o. Mirna

— ob 10. uri

Del gradbene parcele št. 1009/1 k. o. Medvedje selo

— ob 9. uri

Gospodarsko poslopje — hlev v Šent-rupertu

— ob 11. uri

Licitacije bodo na kraju samem.

Za mlatilnico, traktor »Zadrugar« in kosilnico BCS

bo licitacija v Mokronogu ob 12. uri.

OBČINSKA SKUPŠČINA BREŽICE

razpisuje

na podlagi sklepov seje z dne 29. 6. in 24. 8. 1967, v zvezi z določili zakona o prometu z zemljišči in stavbami

JAVNO DRAŽBO

za prodajo:

1. poslovne zgradbe KU Cerklje ob Krki št. 26 s funkcionalnim zemljiščem in drvarnico.

Izključna cena znaša 56.800,— Ndin;

2. treh stavbišč za gradnjo enodružinskih stanovanjskih hiš v k. o. Cerklje (pri KU), vsaka parcela v približni izmeri 7 a.

Izključna cena za 1 m² stavbišča je 10,— Ndin;

3. stanovanjsko-poslovne zgradbe na Čatežu ob Savi št. 33 (KU — ob avto cesti) s pripadajočim zemljiščem.

Izključna cena znaša 130.000,— Ndin.

Dražba bo 14. novembra 1967 ob 8. uri pri KU Cerklje št. 26 za nepremičnine pod 1. in 2.; ob 11. uri pri KU Čatež ob Savi za nepremičnine pod 3. Vsak dražitelj mora ob pričetku dražbe položiti 10-odst. varščino v gotovini.

Obširnejše podatke o javni dražbi lahko dobe interesenti pri premoženjskopravni službi občinske skupščine Brežice, soba št. 23.

Oddelek za gospodarsko-upravne zadeve

Najkvalitetnejše moške in otroške srajce v modernih desenh in krojih!

